

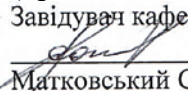
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Львівський національний університет імені Івана Франка

Економічний факультет

Кафедра статистики

Затверджено
на засіданні кафедри статистики
економічного факультету
Львівського національного університету імені
Івана Франка
(протокол № 1 від 27.08. 2021р.)

Завідувач кафедри
 проф.
Матковський С.О.

Силабус з навчальної дисципліни

«АНАЛІЗ В АГРОБІЗНЕСІ»,

що викладається в межах ОП «Економічна аналітика та бізнес-статистика»
першого освітнього рівня вищої освіти для здобувачів з спеціальності 051
«Економіка». Спеціалізація «Економічна аналітика та бізнес-статистика»

Львів 2021 р.

ЛЬВІВСЬКИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

Силабус курсу Аналіз в агробізнесі

2021-2022 навчального року

Назва курсу	<i>Аналіз в агробізнесі</i>
Адреса викладання курсу	м. Львів, проспект Свободи, 18
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Економічний факультет, кафедра статистики
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	05 Соціальні та поведінкові науки. Спеціальність – 051 «Економіка».
Викладачі курсу	Прокопович-Павлюк Ірина Володимирівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри статистики економічного факультету
Контактна інформація викладача	iryna.prokopovych-pavlyuk@lnu.edu.ua https://econom.lnu.edu.ua/employee/prokopovych-pavlyuk-i-v , м. Львів, пр.Свободи 18, а.215
Консультації по курсу відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за розкладом). Он-лайн консультації проводяться через Microsoft Teams, Zoom, Skype або подібні ресурси. Також можливі он-лайн консультації через систему дистанційного навчання MOODLE https://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=3798 . Для погодження часу консультацій слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	https://econom.lnu.edu.ua/department/statystyka http://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=3798
Інформація про курс	У межах вивчення курсу «Аналіз в агробізнесі» ви дізнаєтесь про види та форми бізнесу представлені в аграрному секторі, які джерела інформації забезпечують аналіз агробізнесу в Україні, про земельну реформу та методи оцінки та аналізу земельних ресурсів, про інфраструктуру агробізнесу, про ІТ-технології та інновації в агробізнесі. Під час освоєння курсу ви навчитесь аналізувати виробництво сільськогосподарської продукції в цілому та за її видами, робити оцінку ефективності діяльності сільськогосподарських підприємств та фермерських господарств, визначати резерви підвищення обсягів виробництва.
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Аналіз в агробізнесі» є дисципліною вільного вибору студента для підготовки за освітньою програмою <u>бакалавра</u> , яка викладається у 8 семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	<i>Метою</i> вивчення вибіркової дисципліни «Аналіз в агробізнесі» є формування у студентів ґрунтовних теоретичних знань та прикладних вмінь з аналізу агробізнесу.

	<p>Цілями є формування системи знань про суб'єкти агробізнесу, джерела інформації про агробізнес, ресурси та результати діяльності виробників аграрної продукції, баланси сільськогосподарської продукції та продовольчу безпеку, отримання навиків аналізу ресурсів, результатів діяльності в агробізнесі, оцінювання їх ефективності та виявлення резервів з покращення функціонування аграрної сфери економіки.</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p style="text-align: center;">Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алекс Ліссітса 50 питань і відповідей про агрополітику». 2019 р. 64 с. Електронне видання. URL: https://agrokebety.com/book-ua 2. Мазнев Г.Є., Лагода Т.О., Піпіна Т.Є., Півень А.В. Організація агробізнесу та підприємництва: навч. посібник для підготовки до здачі модулів. Ч.1. Харків, 2012. 129 с. URL: https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwi18rjow9_uAhUImYsKHRFCBooQFjAAegQIAhAC&url=http%3A%2F%2Finternal.khntusg.com.ua%2Ffulltext%2FPAZK%2FUCHEBNIKI%2FOrgan_agrobizn_1_2012.pdf&usg=AOvVaw3kZRFkfzJHn7_TaykF2ApR 3. Мармоза І.Т. Практикум із сільськогосподарської статистики, навч. посібник. Київ, 2005. 449с. 4. Кудлай В.Г. Економіка і організація агробізнесу [Електронний ресурс]: Практикум. К. : КНЕУ імені Вадима Гетьмана, 2020. 211 с. URL: https://ir.kneu.edu.ua/bitstream/handle/2010/35337/pract_kudlay_20.pdf?sequence=1&isAllowed=y 5. Підприємницька діяльність та агробізнес. За ред проф. М.М. Ільчука. Київ: Вища освіта, 2006 р. 545 с. URL: https://1lib.eu/book/3011677/1d6cb7?regionChanged=&redirect=158295055 6. Чекотовський Е.В. Основи статистики сільського господарства. Навч. посібник. Київ, 2001. 432с. URL: https://ua1lib.org/book/3120382/f2b019?regionChanged=&redirect=186614315 <p style="text-align: center;">Допоміжна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Класифікація організаційно-правових форм господарювання. ДК 002:2004. Київ: Держспоживстандарт, 2004 р. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/klasf/st_kls/KOPFG_zm6_2018.pdf 2. Номенклатура продукції сільського господарства. Наказ Держстату No366 від 30.12.2020 р. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/klasf/st_kls/NPSG_2020.pdf 3. Матковський та ін. Бізнес-статистика: навч. посібник. Київ: Алерта, 2016 р. 280 с. 4. Мельников А.М., Коваленко О.А., Пундяк Н.Б. Основи організації бізнесу: навч. посібник. Під заг. Ред. А.М. Мельникова. Київ: Центр учбової літератури, 2013. 200 с. URL: https://cul.com.ua/preview/osn_organ_biz_Meln.pdf 5. Микитюк В. М., Паламарчук Т. М., Русак О. П. Аналіз і перспективи розвитку агробізнесу: регіональний аспект. Наукові горизонти, 2019, № 3 (76). С. 30-37 6. Положення про Реєстр статистичних одиниць у сільському господарстві, мисливстві, лісовому і рибному господарстві. Реєстр АГРО. Затверджено Наказом Держстату України від 02.07.2012 № 278 7. Посібник для користувачів Державного аграрного реєстру. Київ, 2020. Електронний ресурс. URL: https://www.ar.gov.ua/app/file/public_information/AR_Manual_for_users5f4e3d5e282d1.pdf 8. Про державну підтримку сільського господарства України. Закон України з змінами і доповненнями від 5.11.2020 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1877-15#Text 9. Уніят Л.М. Організаційно-економічні засади інноваційного розвитку підприємств агропромислового бізнесу в конкурентному середовищі. Монографія. Тернопіль: ТНЕУ, 2019. URL: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/38486/1/Uniat.pdf <p style="text-align: center;">Методичне забезпечення</p>

	<p>1. Прокопович-Павлюк І.В. Аналіз в агробізнесі. Методичні матеріали до практичних занять для студентів спеціальності 051 «Економіка». Львів: Видавництво ЛНУ ім. Івана Франка, 2021. 28 с.</p> <p>2. Прокопович-Павлюк І.В. Аналіз в агробізнесі. Методичні матеріали для самостійної роботи студентів спеціальності 051 «Економіка». Львів: Видавництво ЛНУ ім. Івана Франка, 2021. 28 с.</p> <p>3. Аналіз в агробізнесі. Електронний навчальний курс. Режим доступу: https://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=3798 (для зареєстрованих користувачів).</p> <p style="text-align: center;">Інформаційні ресурси</p> <p>1. Кабінет міністрів України https://www.kmu.gov.ua/</p> <p>2. Міністерство аграрної політики та продовольства України https://minagro.gov.ua/ua</p> <p>3. Державна служба статистики України. http://ukrstat.gov.ua/</p> <p>4. Головне управління статистики у Львівській області. http://lv.ukrstat.gov.ua/</p> <p>5. Державний аграрний реєстр https://www.ar.gov.ua/</p> <p>6. Держгеокадастр https://land.gov.ua/</p> <p>7. Продовольча і сільськогосподарська організація Об'єднаних Націй (Food and agriculture organization of the United Nations) www.faostat.fao.org</p> <p>8. ДП Державний земельний кадастр http://dzk.gov.ua</p>
Тривалість курсу	90 год (3 кредити)
Обсяг курсу	42 годин аудиторних занять. З них 28 години лекцій, 14 годин практичних занять та 48 години самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>В результаті вивчення даного курсу студент повинен знати: види та організаційні форми суб'єктів агробізнесу; форми, методи та способи отримання інформації про агробізнес; про нормативну та експертну оцінку земель, особливості обліку сільськогосподарських земель; аспекти взаємодії агробізнесу і держави; суть та методи розрахунку продовольчої безпеки країни.</p> <p>розуміти: методики розрахунку показників з аналізу в агробізнесі, принципи, методи, підходи до побудови вибірки в обстеженнях домогосподарств з питань їх сільськогосподарської діяльності та вибіркового обстеження суб'єктів малого агробізнесу.</p> <p>вміти: аналізувати земельні ресурси, оцінювати ефективність їх використання; оцінювати та аналізувати обсяги і структуру виробництва продукції рослинництва і тваринництва; аналізувати реалізацію продукції сільського господарства, оцінювати діяльність переробних підприємств АПК; оцінювати ефективність ведення агробізнесу, визначати резерви покращення; аналізувати обсяги виробництва та споживання продукції агробізнесу, оцінювати рівень забезпечення населення продуктами харчування.</p> <p style="text-align: center;">Компетентності і програмні результати навчання, які забезпечує курс</p> <p style="text-align: center;"><i>Інтегральна компетентність.</i> Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.</p> <p><u>Загальні: ЗК 8:</u> Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p><u>Спеціальні: СК 10:</u> Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів; СК 11:</p>

	<p>Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію; СК 13: Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.</p> <p><u>Програмні результати навчання:</u></p> <p>РН 05: Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади); РН 10: Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності; РН 12: Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати; РН 13: Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.</p>
Ключові слова	агробізнес, підприємство, фермерське господарство, домогосподарство, продукція рослинництва, продукція тваринництва, інфраструктура агробізнесу, вид діяльності, виробництво, реалізація, витрати, ефективність, ринок землі, продовольча безпека.
Формат курсу	<p>Очний /заочний</p> <p>Очна (денна) форма навчання передбачає постійний особистий контакт науково-педагогічного працівника і студента, що забезпечує надбання глибоких системних знань, стійких умінь. Студенти денної форми навчання зобов'язані відвідувати навчальні заняття згідно з розкладом та своєчасно виконувати навчальні завдання відповідно до робочої програми.</p>
Теми (Схема курсу наведена у Додатку)	<p>Тема 1. Об'єкт, предмет та завдання курсу</p> <p>Тема 2. Інформаційне забезпечення агробізнесу</p> <p>Тема 3. Класифікації як інструмент аналізу в агробізнесі</p> <p>Тема 4. Ринкове середовище в агропромисловій сфері</p> <p>Тема 5. Бізнес-планування в агробізнесі</p> <p>Тема 6. Земля і земельні відносини в агробізнесі</p> <p>Тема 7. Аналіз виробництва продукції рослинництва</p> <p>Тема 8. Аналіз виробництва продукції тваринництва</p> <p>Тема 9. Аналіз витрат та реалізації сільськогосподарської продукції</p> <p>Тема 10. Технології та аналіз резервів підвищення виробництва в агробізнесі</p> <p>Тема 11. Аналіз ефективності підприємницьких структур агробізнесу</p> <p>Тема 12. Світовий продовольчий ринок та продовольча безпека країни</p>
Підсумковий контроль, форма	Залік за підсумками поточної успішності

Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань зі статистики, аналізу господарської діяльності, інформаційних комп'ютерних технологій достатніх для сприйняття категоріального апарату, розуміння джерел та способів одержання інформації, її аналізу.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентації, лекції, спільні розробки, робота у групах, дискусія, підготовка реферативних/аналітичних досліджень. <i>Лекційна форма навчання:</i> проведення лекцій із використанням мультимедійної техніки та комп'ютера; в період дистанційного навчання – проведення лекцій на платформі MS Teams. <i>Семінарські та практичні заняття:</i> доповідь, відповідь, обговорення; презентації проведеного аналізу, тестування, розв'язування практичних задач переважно з реальними даними.
Необхідне обладнання	Проектор /Роздатковий матеріал /Навчально-методичні рекомендації /Інформаційно-комп'ютерне забезпечення. Для вивчення курсу достатньо володіти загально вживаними програми такими як Microsoft Office Word, Microsoft Office Excel, Microsoft Office Power Point.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: <ul style="list-style-type: none"> • активність під час практичних та семінарських занять: максимально балів 10 (10% від семестрової оцінки) • тести для самоконтролю: максимально балів 20 (20% від семестрової оцінки) • аналітичне дослідження: максимально балів 20 (20% від семестрової оцінки) • контрольні заміри (модулі): максимально балів 50 (50% від семестрової оцінки) Підсумкова максимально балів <u>100</u> . Очікується, що студенти виконають індивідуальну аналітично-дослідну роботу, яка може бути рекомендована до друку як наукова робота. Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються: присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття, користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.
Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою
		<i>для заліку</i>
A	90 – 100	зараховано
B	81-89	
C	71-80	
D	61-70	
E	51-60	
FX	21-50	не зараховано з можливістю повторного складання
F	0-20	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Питання для самоконтролю

1. Дайте означення агробізнесу. Діяльність яких суб'єктів економіки відноситься до цієї сфери економіки?
2. Які переваги розвитку агробізнесу в Україні? Які перешкоди?
3. Які організаційно-правові форми агробізнесу представлені в Україні?
4. Які форми спостережень проводяться в аграрній сфері? Наведіть приклади.
5. Що являє собою Державний аграрний реєстр? Які він виконує функції?
6. Яка роль статистичного реєстру АГРО у вивченні розвитку сільськогосподарської галузі економіки?
7. Назвіть критерії віднесення сільськогосподарських підприємств до великих, середніх та малих.
8. Опишіть схему відбору фермерських господарств та малих підприємств, що займаються в сфері сільського господарства.
9. Які статистичні класифікації використовуються в аналізі агробізнесу?
10. Які показники використовують для оцінки конкурентоспроможності сільськогосподарського підприємства?
11. Яка орієнтовна структура бізнес-плану?
12. Які показники використовуються в аналізі фінансового плану?
13. Який нормативний документ в Україні регулює земельні правовідносини?
14. Які функції державного земельного кадастру?
15. Як здійснюють оцінку землі?
16. Які групи культур виділяють у статистиці рослинництва?
17. Назвіть основні облікові категорії посівних площ.

	<p>18. Як розраховують урожайність сільськогосподарських культур?</p> <p>19. Класифікація багаторічних насаджень.</p> <p>20. Як класифікують сільськогосподарських тварин?</p> <p>21. Як розраховують середнє та умовне поголів'я сільськогосподарських тварин?</p> <p>22. Назвіть аналітичні показники відтворення сільгосптварин.</p> <p>23. Що таке «продуктивність» сільськогосподарських тварин? Наведіть приклади розрахунку?</p> <p>24. Як розраховують собівартість продукції рослинництва/тваринництва?</p> <p>25. Назвіть основні канали реалізації сільгосппродукції в Україні.</p> <p>26. Які основні резерви підвищення продуктивності сільського господарства?</p> <p>27. Наведіть приклади застосування сучасних технологій в агробізнесі.</p> <p>28. Які показники використовують в аналізі ліквідності підприємства?</p> <p>29. Методика розрахунку показників рентабельності.</p> <p>30. Підходи до оцінки продовольчої безпеки.</p>
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано після завершення курсу.</p>

Тиж. / год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)*	Література.*** Ресурси в інтернеті	Завдання для самостійної роботи, год
1 тиж. 1 год	Модуль I. Теоретичні основи агробізнесу Тема 1. Об'єкт, предмет та завдання курсу Сутність агробізнесу та його місце в ринковій економіці. Моделі підприємництва. Концепція аграрного бізнесу. Види підприємництва а агропромисловій сфері. Організаційно-правові форми аграрного бізнесу: підприємство, фермерське господарство, кооператив, господарські товариства, агрохолдинги. Домогосподарства як виробники сільськогосподарської продукції. Особливості організації та ведення аграрного бізнесу.	Лекція	Презентаційні матеріали до лекції: http://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=3798 <i>Рекомендована література:</i> 1. Господарський кодекс України від 16.03.2004 № 436-IV. [Електронний ресурс] – Режим доступу до докум.: www.rada.gov.ua . Ст. 42-51. 2. Мазнев Г.Є., Лагода Т.О., Піпіна Т.Є., Півень А.В. Організація агробізнесу та підприємництва: навч. посібник для підготовки до здачі модулів. Ч.1. Харків, 2012. 129 с. 3. Підприємницька діяльність та агробізнес. За ред проф. М.М. Ільчука. Київ: Вища освіта, 2006 р. 545 с. 4. Чекотовський Е.В. Основи статистики сільського господарства. Навч. посібник. Київ, 2001. 432с.	Опрацювання матеріалу лекції – 2 год.
1-2 тиж. 3 год	Тема 2. Інформаційне забезпечення агробізнесу Державний аграрний реєстр: мета, функції, переваги. Статистичний реєстр АГРО: структура, одиниці реєстру, показники. Профільні та непрофільні сільськогосподарські підприємства. Великі/середні та малі сільськогосподарські підприємства: статистичні критерії. Вибіркове обстеження фермерських господарств та малих підприємств у сільському господарстві. Вибіркові обстеження домогосподарств з питань сільськогосподарської діяльності. Кон'юнктурні обстеження у сільському господарстві. Сільськогосподарський перепис.	Лекція	Презентаційні матеріали до лекції: http://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=3798 <i>Рекомендована література:</i> 1. Господарський кодекс України від 16.03.2004 № 436-IV. [Електронний ресурс] – Режим доступу до докум.: www.rada.gov.ua (Ст. 62-127). 2. Статистика підприємств: навч. посібник С.О. Матковський та ін.; за ред. С.О. Матковського – К: АЛЕРТА, 2013. – 560 с. 3. Положення про Реєстр статистичних одиниць у сільському господарстві, мисливстві, лісовому і рибному господарстві. Реєстр АГРО. Затверджено Наказом Держстату України від 02.07.2012 № 278 4. Посібник для користувачів Державного аграрного реєстру. Київ, 2020. Електронний ресурс. URL: https://www.ar.gov.ua/app/file/public_information/AR_Manual_for_users5f4e3d5e282d1.pdf	Опрацювання матеріалу лекції 4 год

Тиж. / год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)*	Література.** Ресурси в інтернеті	Завдання для самостійної роботи, год
			5. Всеукраїнський сільськогосподарський перепис. Електронний ресурс. URL: http://www.ukrcensus.gov.ua/agr/ua/about/agr_about.php	
2 тиж. 2 год	Тема 1. Поняття, складові та джерела інформації про агробізнес	Семинар	Завдання для аудиторної роботи: http://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=3798	Опрацювання рекомендованих джерел, 2 год
3 тиж. 2 год	Тема 3. Класифікації як інструмент аналізу в агробізнесі Класифікатори, класифікації та номенклатури в аграрній сфері. Відображення діяльності суб'єктів аграрного бізнесу у КВЕД. Сільське господарство як вид діяльності суб'єктів господарювання. Переробна промисловість як складова агробізнесу. Інфраструктура агробізнесу: торгівля, транспортування, складське господарство. Класифікації продукції аграрного бізнесу: НПСГ, УКТ ЗЕД, НТВТ. Структурний аналіз в агробізнесі.	Лекція	Презентаційні матеріали до лекції: http://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=3798 <i>Рекомендована література:</i> 1. Класифікація видів економічної діяльності (КВЕД-2010). Рубрика «Методологія і класифікатори». http://www.ukrstat.gov.ua/ 2. Класифікація організаційно-правових форм господарювання (КОПФГ). Рубрика «Методологія і класифікатори». http://www.ukrstat.gov.ua/ 3. Номенклатура продукції сільського господарства (НПСГ). Рубрика «Методологія і класифікатори». http://www.ukrstat.gov.ua/ 4. Матковський та ін. Бізнес-статистика: навч. посібник. Київ: Алерта, 2016 р. 280 с.	Опрацювання матеріалу лекції, 2 год
4-5 тиж. 4 год	Тема 4. Ринкове середовище в агропромисловій сфері Ринкове середовище діяльності підприємства. Фактори ринкового середовища. Маркетингові дослідження ринкового середовища. Аналіз і прогнозування ринкового середовища. Товарна політика. Цінові стратегії підприємства: їх реалізація та аналіз.-	Лекція	Презентаційні матеріали до лекції: http://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=3798 <i>Рекомендована література:</i> 1. Основи організації агробізнесу. Навч. посібник. Іркутськ, 2015. 179 с. (120-160). URL: http://рикпнпо.рф/sites/default/files/one_click/uchebnoe_posobie-mihalevgalieva.pdf 2. Тіханова Т.Ю. та ін. Основи бізнесу. Одеса, 2007 р. 188 с. URL: https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwiK5e2sxd_uAhVOiYsKHVT8AIQQFjAAegQIAxAC&url=https%3A%2F%2Fwww.twirpx.com%2Ffile%2F1260390%2F&usq=AOvVaw2WRLLO7lclaatYM2k5uK5c (С. 29-39)	Опрацювання матеріалу лекції – 4 год.
4 тиж	Тема 2. Ринкове середовище в агробізнесі та планування діяльності	Семинар	Завдання для аудиторної роботи: http://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=3798	Опрацювання рекомендованих

Тиж. / год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)*	Література.*** Ресурси в інтернеті	Завдання для самостійної роботи, год
2 год				джерел, написання тестів
6 тиж 2 год	Тема 5. Бізнес-планування в агробізнесі Сутність, завдання та основне призначення бізнес-плану. Концепція, функції і мета бізнес-плану. Бізнес-аналіз — основна передумова планування в підприємстві. Чинники успіху у бізнесі. Технологія та структура складання бізнес-плану. Технологія складання фінансового плану. Аналіз виконання плану. Лізинг. Агростраховання.	Лекція	Презентаційні матеріали до лекції: http://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=3798 <i>Рекомендована література:</i> 1. Основи організації агробізнесу. Навч. посібник. Іркутськ, 2015. 179 с. (99-119) URL: http://рикпнпо.рф/sites/default/files/one_click/uchebnoe_posobie-mihalevgalieva.pdf 2. Международный агробизнес. [текст] Учебное пособие. 4-е изд. перераб. и доп. – К.: Центр учебной литературы, 2013. – 306 с. (с. 44-61)URL: http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/1366/1/%D0%9C%D0%B5%D0%B6%D0%B4%D1%83%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D1%8B%D0%B9%20%D0%B0%D0%B3%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B5%D1%81.pdf 3. Добрава Н.В., Осипова М.М. Основи бізнесу: навч. посібник. Одеса: ФОП Бондаренко, 2018 р. 305 с. URL: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_1860_50378142.pdf (С. 120-130, с. 241-258) 4. Підприємницька діяльність та агробізнес. За ред проф. М.М. Ільчука. Київ: Вища освіта, 2006 р. 545 с. URL: https://1lib.eu/book/3011677/1d6cb7?regionChanged=&redirect=158295055 (С. 137-156, 263-268)	Опрацювання матеріалу лекції – 4 год.
7 тиж 2 год	Тема 6. Земля і земельні відносини в агробізнесі Суть земельних відносин і особливості їх формування. Земельні правовідносини в сільському господарстві. Класифікація земельних угідь.	Лекція	Презентаційні матеріали до лекції: http://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=3798 <i>Рекомендована література:</i> 1. Земельний кодекс України. Зі змінами і доп. від 17.12.2020. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text 2. Чекотовський Е.В. Основи статистики сільського господарства. Навч. посібник. Київ, 2001. 432с.	Опрацювання матеріалу лекції – 8 год.

Тиж. / год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)*	Література.*** Ресурси в інтернеті	Завдання для самостійної роботи, год
	Державний земельний кадастр та оцінка землі. Показники використання земельного фонду.		3. Держгеокадастр. Офіційний сайт. https://land.gov.ua/ 4. Скасування мораторію на продаж землі: чи виживе український фермер. Електронний ресурс. URL: https://www.dw.com/uk/%D1%81%D0%BA%D0%B0%D1%81%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%BC%D0%BE%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8E-%D0%BD%D0%B0-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D0%B6-%D0%B7%D0%B5%D0%BC%D0%BB%D1%96-%D1%87%D0%B8-%D0%B2%D0%B8%D0%B6%D0%B8%D0%B2%D0%B5-%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9-%D1%84%D0%B5%D1%80%D0%BC%D0%B5%D1%80/a-50780043	
6 тиж 2 год	Тема 3. Аналіз земельних ресурсів в агробізнесі	Практична	Завдання для аудиторної роботи: http://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=3798	Опрацювання рекомендованих джерел, розв'язування задач, написання тесту, 6 год
8 тиж 2 год	Модуль 2. Аналіз результатів діяльності суб'єктів аграрного бізнесу Тема 7. Аналіз виробництва продукції рослинництва Поняття продукції рослинництва та класифікація сільськогосподарських культур. Відображення виробництва продукції рослинництва у КВЕД Основні облікові категорії посівних площ. Система показників для оцінки стану та розвитку	Лекція	Презентаційні матеріали до лекції: http://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=3798 <i>Рекомендована література:</i> 1. Мармоза І.Т. Практикум із сільськогосподарської статистики, навч. посібник. Київ, 2005. 449с. 2. Чекотовський Е.В. Основи статистики сільського господарства. Навч. посібник. Київ, 2001. 432с. 3. Класифікація видів економічної діяльності (КВЕД-2010). Рубрика «Методологія і класифікатори». http://www.ukrstat.gov.ua/	Опрацювання матеріалу лекції – 4 год.

Тиж. / год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)*	Література.*** Ресурси в інтернеті	Завдання для самостійної роботи, год
	рослинництва. Показники урожаю та урожайності. Основні види показників урожаю і урожайності. Використання індексного методу при аналізі урожайності і валового збору. Класифікації та аналіз багаторічних насаджень. Показники аналізу багаторічних насаджень.		4. Методика проведення розрахунків основних статистичних показників виробництва продукції рослинництва, затверджена наказом Держстату від 21.07.2017 №194 зі змінами, затвердженими наказом Держстату від 19.08.2019 №276. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2019/276/276.pdf	
9 тиж 2 год	Тема 8. Аналіз виробництва продукції тваринництва Поняття продукції тваринництва. Відображення виробництва продукції тваринництва у КВЕД. Класифікації сільськогосподарських тварин. Середнє та умовне поголів'я. Аналіз відтворення сільськогосподарських тварин. Показники продуктивності сільськогосподарських тварин та виходу продукції тваринництва. Індексний аналіз виробництва продукції тваринництва.	Лекція	Презентаційні матеріали до лекції: http://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=3798 <i>Рекомендована література:</i> 1. Мармоза І.Т. Практикум із сільськогосподарської статистики, навч. посібник. Київ, 2005. 449с. 2. Чекотовський Е.В. Основи статистики сільського господарства. Навч. посібник. Київ, 2001. 432с 3. Методика проведення розрахунків основних статистичних показників виробництва продукції тваринництва, затверджена наказом Держстату від 22.11.2016 №220 зі змінами, затвердженими наказом Держстату від 10.05.2019 №149. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2019/149/m_pros_vpt.doc 4. Методологічні положення з організації державного статистичного спостереження щодо площ, валових зборів і врожайності сільськогосподарських культур, затверджені наказом Держстату від 29.01.2019 №33, зі змінами, затвердженими наказом Держстату від 14.01.2020 №45 URL: http://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2020/45/45.pdf 5. Класифікація видів економічної діяльності (КВЕД-2010). Рубрика «Методологія і класифікатори». http://www.ukrstat.gov.ua/	Опрацювання матеріалу лекції. Підготовка доповідей 4 год.
8 тиж 2 год	Тема 4. Оцінка та аналіз виробництва продукції рослинництва	Практична	Завдання для аудиторної роботи: http://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=3798	Опрацювання рекомендованих джерел, розв'язування

Тиж. / год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)*	Література.*** Ресурси в інтернеті	Завдання для самостійної роботи, год
				задач, написання тестів
10 тиж 2 год	<p>Тема 9. Аналіз витрат та реалізації сільськогосподарської продукції</p> <p>Собівартість сільськогосподарської продукції та її структура. Аналіз собівартості продукції сільського господарства. Канали реалізації сільськогосподарської продукції. Аналіз динаміки та структури реалізації продукції.</p>	Лекція	<p>Презентаційні матеріали до лекції: http://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=3798 <i>Рекомендована література:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мармоза І.Т. Практикум із сільськогосподарської статистики, навч. посібник. Київ, 2005. 449с. 2. Чекотовський Е.В. Основи статистики сільського господарства. Навч. посібник. Київ, 2001. 432с 3. Методологічні положення з організації державного статистичного спостереження щодо надходження молока на переробні підприємства, затверджені наказом Держстату від 14.05.2019 №157.URL: http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2019/157/mp_n_mol.doc 4. Методика проведення розрахунку основних статистичних показників реалізації продукції сільського господарства господарствами населення, затверджені наказом Держстату від 29.01.2020 №69. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2020/69/69.pdf 5. Методологічні положення з організації державного статистичного спостереження щодо реалізації продукції сільського господарства підприємствами та господарствами населення, затверджені наказом Державної служби статистики України від 02 травня 2019 року №143, зі змінами, затвердженими наказом Держстату від 23.06.2020 №197. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2020/197/%D0%9C%D0%9F%20197.pdf 	Опрацювання матеріалу лекції. Робота в групах. 4 год.
11 тиж 2 год	<p>Тема 10. Технології та аналіз резервів підвищення виробництва в агробізнесі</p> <p>Резерви підвищення виробництва в аграрній сфері. Біологічні резерви збільшення виробництва продовольчих ресурсів. Нетрадиційні методи нарощення сільськогосподарського виробництва.</p>	Лекція	<p>Презентаційні матеріали до лекції: http://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=3798 <i>Рекомендована література:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Уніят Л.М. Організаційно-економічні засади інноваційного розвитку підприємств агропромислового бізнесу в конкурентному середовищі. Монографія. Тернопіль: ТНЕУ, 2019. http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/38486/1/Uniat.pdf 	Опрацювання матеріалу лекції – 4 год.

Тиж. / год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)*	Література.*** Ресурси в інтернеті	Завдання для самостійної роботи, год
	ІТ-технології та інновацій в агробізнесі. Таксономічний аналіз тенденцій в агробізнесі.		<p>2. ІТ інновації в агробізнесі. 8 ключових напрямків, про які варто дізнатись. Стаття. Сайт Агроном. URL: https://www.agronom.com.ua/it-innovatsiyi-v-agro-biznesi-8-klyuchovyh-napryamkiv-pro-yaki-varto-diznatys/</p> <p>3. Роботи в полі: які задачі та за яких умов виконують інформаційні технології в агробізнесі. Стаття. Сайт Agravery. URL: https://agravery.com/uk/posts/show/roboti-v-poli-aki-zadaci-ta-za-akih-umov-vikonuut-informacijni-tehnologii-v-agrobiznesi</p> <p>4. ІТ-технології для пасічників: ТОП-5 компаній, що працюють над розвитком бджільництва. Стаття. Сайт AGGEEK. URL: https://aggeek.net/ru-blog/it-tehnologii-dlya-pasichnikov-top-5-kompanij-scho-pratsyuyut-nad-rozvitkom-bdzhilnitstva.</p>	
10 тиж 2 год	Тема 5. Оцінка та аналіз виробництва продукції тваринництва	Практична	1. Завдання для аудиторної роботи: http://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=3798	Опрацювання рекомендованих джерел.
12 тиж 2 год	Тема 11. Аналіз ефективності підприємницьких структур агробізнесу Критерії, методи та показники ефективності. Оцінювання фінансового стану сільськогосподарського підприємства. Аналіз платоспроможності та ліквідності підприємства. Аналіз ефективності виробничої діяльності. Аналіз рентабельності.	Лекція	Презентаційні матеріали до лекції: http://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=3798 <i>Рекомендована література:</i> 1. Статистика підприємств: навч. посібник С.О. Матковський та ін.; за ред. С.О. Матковського – К: АЛЕРТА, 2013. – 560 с. 2. Тігарєва В. А., Станкевич І. В. Аналіз існуючих підходів та методів оцінювання бізнес-процесів підприємств та організацій. Менеджмент, маркетинг та управління персоналом. Вісник КрНУ імені Михайла Остроградського. Вип. 3/2016(98). Ч. 1. URL: http://visnikkrnu.kdu.edu.ua/statti/2016_3_113-3-2016-2.pdf 3. Матковський та ін. Бізнес-статистика: навч. посібник. Київ: Алєрта, 2016 р. 280 с. (С. 218-237)	Опрацювання матеріалу лекції – 4 год.
12 тиж 2 год	Тема 6. Аналіз витрат, реалізації та резервів нарощення виробництва в агробізнесі	Практична	Завдання для аудиторної роботи: http://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=3798	

Тиж. / год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)*	Література.*** Ресурси в інтернеті	Завдання для самостійної роботи, год
13-14 тиж 4 год	Тема 12. Світовий продовольчий ринок та продовольча безпека країни Світовий продовольчий ринок. Товарна структура виробництва і торгівля основними видами сільськогосподарської продукції. Основні напрями експорту та імпорту сільгосппродукції. Україна на світових продовольчих ринках. Масштаби голоду та недоїдання. Продовольча безпека країни.	Лекція	Презентаційні матеріали до лекції: http://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=3798 <i>Рекомендована література:</i> 1. Мазнев Г.С., Лагода Т.О., Піпіна Т.С., Півень А.В. Організація агробізнесу та підприємництва: навч. посібник для підготовки до здачі модулів. Ч.1. Харків, 2012. 129 с. URL: https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwi18rjow9_uAhUImYsKHRFCBooQFjAAe_gQIAhAC&url=http%3A%2F%2Finternal.khntusg.com.ua%2Ffulltext%2FPAZK%2FUCHEBNIKI%2Forgan_agrobizn_1_2012.pdf&usg=AOvVaw3kZRFkzJHn7_TaykF2ApR 2. Методологічні положення щодо формування балансів основних продуктів рослинництва та тваринництва, затверджені наказом Держстату від 28.02.2019 №96. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2019/96/mp_fbop_rt.doc	Опрацювання матеріалу лекції – 4 год.
14 тиж 2 год	Тема 7. Аналіз ефективності агробізнесу	Практична	Завдання для аудиторної роботи: http://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=3798 Матковський та ін. Бізнес-статистика: навч. посібник. Київ: Алерта, 2016 р. 280 с. (С. 218-237)	Написання МКР2. Підбиття підсумків за семестр